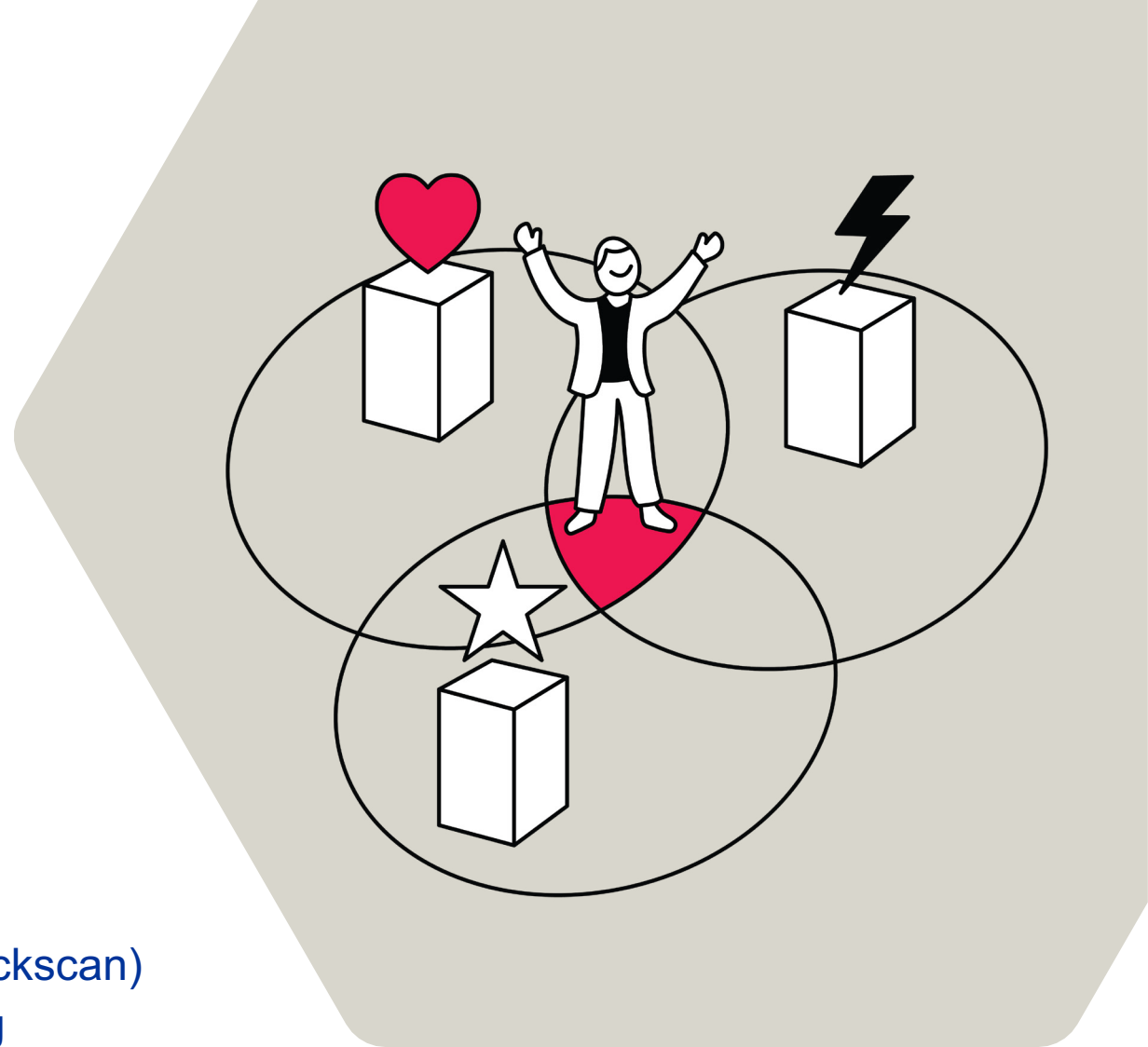

Professionaliseren optimaliseren

Een gecombineerde tool (Nieuwsflits & Quickscan) voor schoolbesturen om professionalisering zichtbaar te maken, medewerkers te inspireren en scholingsaanbod objectief en strategisch te beoordelen

Handleiding

Professionaliseren optimaliseren ondersteunt scholen en schoolbesturen bij het versterken van professioneel leren. De nieuwsflits helpt om professionaliseringsaanbod en resultaten zichtbaar te maken binnen het schoolteam, terwijl de quickscan een objectieve beoordeling van het scholingsaanbod mogelijk maakt. Je kunt deze tool inzetten om overzicht te creëren, medewerkers te motiveren en strategisch onderbouwde keuzes te maken in professionalisering. Met deze tool werk je aan transparantie, betrokkenheid en kwaliteit binnen het scholingsaanbod.

Aanleiding

Veel scholen ervaren dat hun scholingsaanbod versnipperd of onvoldoende zichtbaar is. Medewerkers missen overzicht of ervaren een drempel om zich aan te melden voor trainingen. Daarnaast sluiten niet alle trainingen even goed aan bij strategische doelen of professionaliseringsbehoeften. Schoolleiders missen soms een objectieve basis om keuzes te maken binnen het professionaliseringsaanbod. Deze tool biedt houvast voor zowel zichtbaarheid (Nieuwsflits, zie bijlage 1) als kwaliteitsevaluatie (Quickscan, zie bijlage 2).

Doelstellingen

Nieuwsflits

- Medewerkers vergroten hun zicht op het beschikbare scholingsaanbod.
- Teams ervaren meer betrokkenheid bij professionalisering.
- Medewerkers worden gemotiveerd om deel te nemen aan trainingen.
- Schoolteams worden geïnspireerd door ervaringen van collega's.

Quickscan

- HR-medewerkers beoordelen trainingen objectief en onderbouwd.
- Beleidsmedewerkers maken strategische keuzes op basis van transparante criteria.
- Schoolleiders kunnen op basis van objectieve criteria keuzes maken binnen het professionaliseringsaanbod voor hun teamleden.
- Het schoolbestuur waarborgt de kwaliteit van het totale professionaliseringsaanbod.

Link met aantrekkelijk werkgeverschap

Professioneel leren is cruciaal voor het aantrekken en behouden van personeel. De Nieuwsflits versterkt de zichtbaarheid van ontwikkelkansen, en de Quickscan zorgt ervoor dat professionaliseringsaanbod waardevol en relevant is. Hiermee draagt de tool bij aan een schoolcultuur waarin medewerkers zich erkend, ondersteund en professioneel uitgedaagd voelen.

“Door de Quickscan weten we precies welke trainingen écht bijdragen aan onze visie — en dankzij de Nieuwsflits raken collega’s zichtbaar enthousiaster om mee te doen.” (medewerker ATO-scholenkring)

Werkwijze

Nieuwsflits (bijlage 1)

Binnen veel scholen is het opleidingsaanbod van het schoolbestuur nog niet voldoende zichtbaar of bekend. Medewerkers ervaren soms een drempel om zich aan te melden, of missen overzicht in het totale scholingsaanbod. Ook wordt de waarde van deelname pas zichtbaar als collega’s hun ervaringen delen. Door de inzet van de Nieuwsflits wordt het professionaliseringsaanbod gedeeld en de bekendheid en betrokkenheid hiervan vergroot.

- Verspreiding: het schoolbestuur verstuurt elk kwartaal via e-mail en plaats het aanbod op het intranet of de academiepage.
- Inhoud: gebruik vaste rubrieken zoals:
 - overzicht professionaliseringsmogelijkheden
 - uitgelicht aanbod
 - agenda
 - ervaringen van collega’s
 - nieuwe ontwikkelingen
- Actiegericht: gebruik klikbare links naar inschrijfformulieren en contactpersonen.
- Betrokkenheid: vraag scholen om korte quotes of impressies voor elke editie.

Quickscan (bijlage 2)

Er is veel scholingsaanbod beschikbaar, maar niet alles sluit aan bij de strategische doelen of professionaliseringsbehoeften van het schoolbestuur. Vanuit de schoolleiders is er behoefte aan een objectieve en transparante manier om keuzes te maken.

Middels de Quickscan is het mogelijk om relevant aanbod te beoordelen en te selecteren zodat het beter aansluit op de professionaliseringsbehoeften van medewerkers en de doelen van het strategisch beleid.

- Invullen: HR-medewerker, kwaliteitscoördinator of opleidingscoördinator die het aanbod van opleidingen coördineert.
- Beoordelen op (1–4 punten):
 - inhoudelijke kwaliteit (relevantie, actualiteit, toepasbaarheid)
 - didactische aanpak
 - kwaliteit van de trainer
 - organisatie en planning
 - bijdrage aan professionalisering
 - aansluiting bij koersplan/ HR-visie/ strategisch plan
- Interpretatie van totaalscore:
 - 24–28 = uitstekend
 - 18–23 = goed
 - 12–17 = voldoende
 - 7–11 = verbetering nodig

- Besluitvorming: gebruik scores om het trainingsaanbod op te nemen of om verbeterafspraken te maken.
- Archiveren: bewaar formulieren voor evaluatie en beleidsvorming.

Begeleiding

De Quickscan en de Nieuwsflits kunnen worden ingezet door een HR-medewerker, kwaliteitscoördinator of opleidingscoördinator die het aanbod van opleidingen coördineert.

Aanpassingsmogelijkheden

- De Quickscan kan uitgebreid worden met schoolspecifieke criteria (bijv. passend bij talentontwikkeling, passend bij formatief handelen).
- Voor startende leraren kunnen aparte rubrieken worden toegevoegd (bijv. begeleidingstrajecten).

Waar/wanneer?

Personeelsvergaderingen, directieoverleg, HR-overleggen, professionele leergemeenschappen, bij jaarlijkse actualisatie van academie-aanbod

Tijdsinschatting?

- Nieuwsflits samenstellen: 1–2 uur per editie
- Quickscan invullen: 10–15 minuten per professionaliseringsmogelijkheid

Hoe kan je dit tool inbedden?

- Plan vaste momenten in het jaar voor Quickscan-rondes.
- Maak de nieuwsflits onderdeel van het communicatieplan van de huisacademie.
- Gebruik Quickscan-resultaten in het strategisch HR- en opleidingsplan.
- Creëer een centrale online plek waar zowel nieuwsflitsen als quickscanresultaten beschikbaar blijven.

Benodigheden

- Template nieuwsflits
- Quickscan-formulier (PDF of digitaal formulier)
- Toegang tot overzicht van trainingaanbod
- Centrale opslagmap of intranetomgeving

Meer lezen?

Darling-Hammond L. & McLaughlin M.W. (2011). Policies that support professional development in an era of reform. *Phi Delta Kappan* 92(6), 81–92. <http://dx.doi.org/10.1177/0031721711109200622>

Oolbekkink-Marchand, H. & Opstoel, K. (2025). *Professionalisering van leraren in de onderwijspraktijk (1e update)*. Onderwijskennis.nl (NRO). Geraadpleegd op [11 september 2025], van www.onderwijskennis.nl/node/2476

Ros, A (2023). *Handreiking werken met bovenschoolse leerteams*. Geraadpleegd op [11 september 2025], van Handreiking-Werken-met-bovenschoolse-leerteams-2023.pdf

Van Veen, K., Zwart, R., Meirink, J., & Verloop, N. (2010). *Professionele ontwikkeling van leraren: Een reviewstudie naar effectieve kenmerken van professionaliseringsinterventies van leraren. Vormgeving en effecten van professionalisering in het onderwijs*. [Rapport]. Te raadplegen via: <https://www.nko.nl/wp-content/uploads/2014/05/PROO+Professionele+ontwikkeling+van+leraren+Klaas+van+Veen+ea.pdf>